

tydelig Fordel for Godsejerne. Hvem ved, hvordan Forholdene ville stille sig om en Snes Aar! Saa have vi sikkert et Folke-ting, der er langt mere demokratisk end det nuværende, maaske ogsaa et Lands-ting, der er langt mere demokratisk end det nuværende — hvis vi overhovedet have et Landsting — eller vi have et Lands-ting, der har langt mindre Indflydelse, end Landstinget har nu. Der bliver da maaske om en 15—20 Aar langt bedre Betingelser for at faa en mere demokratisk Tiendelov gennemført. Det have Godsejerne Udsigt til, hvis denne Lov ikke gennemføres. Men gennemføres denne Lov, have de, selv om denne Smørelse ikke kommer dem til gode nu, sikker Udsigt til den i Fremtiden.

Jeg skal ikke gøre mange Bemærkninger i Dag. Jeg havde Ordet ved Generaldebatten over Skattelovene; jeg kom da ind paa Tiendeloven og henviste til mine Udtalelser forrige Aar. Jeg og mit Parti stille os stadig paa det Standpunkt, at Af-løsningen er for rundelig. Vi fastholde stadig dette Standpunkt og se ingen Grund til at fravige det, og vi ville tillade os at stille Ændringer i Overensstemmelse dermed. Vi fastholde stadig det Standpunkt, Venstre tidligere har staaet paa, og som har fundet sit Udtryk i en Betænkning fra et Folketingsudvalg i 1872, hvori der foreslaas en Aføsning med det 18-dobbelte, og hvori det hedder — jeg skal med den højterede Formands Tilladelse oplæse disse faa Linier —: „Man forudser vel, at der mod hele denne Maade at beregne Erstatningen paa, vil blive indvendt, at Grundlovens § 82 tilsikrer „fuldstændig Erstatning“, og at denne derfor enten maa be- regnes til det 25-dobbelte med en aarlig Rente af 4 pCt. eller til det 20-dobbelte med en Rente af 5 pCt., men Flertallet“ — det var Venstre — „kan ikke erkende, at Tiendepigten kan stilles lige med pri- vatretlige, efter Kontrakt overtagne For- pligtelser“. Og endnu i 1893 udtaler Folke- tingsmanden for Ringkøbing (J. C. Chris- tensen) over for en Bemærkning, der var fremsat om det Lovforslag, han den Gang fremsatte — et Lovforslag, der gik ud paa at afløse Tienden med det 20-dobbelte, men som, da der var taget Hensyn til Land- skatten paa Tienden, i Virkeligheden kun vilde afløse med det 18-dobbelte, — da der var fremkommet fra Tiendejerne Klage over, at det var for lidt, de vilde faa for deres Tiende gennem det Forslag, som han fremsatte —: „Over for denne Klage vil jeg sige, at det, at en Mand, der besidder en Ejendom, har en Tiende, er ikke ganske

det samme som at have en sikker Kapital, thi Lovgivningsmagten har altid tidligere, saa vidt mig bekendt, stillet sig saaledes over for Tiendejerne, at der paa forskellig Maade er sket Indgreb i den Ejendom“.

Dette Standpunkt, som er Venstres gamle Standpunkt, fastholde vi Socialdemo- krater fremdeles. Vi ere derfor absolut uenige med den ærede Ordfører, naar han sagde, at Staten jo nu i Grunden, hvis al- ting skulde gaa rigtig retfærdigt til, burde overtage hele Tienden. Jeg mener, at det vilde være det mest uretfærdige af alt, det vilde netop være i fuldeste Maal at gøre os alle tiendepligtige. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 4de Valgkreds (J. Niel- sen) sagde, at det kunde der ikke være Tale om i denne Sammenhæng, thi Arbej- dere og andre, der hidtil have været tiende- fri, kom ikke til at betale mere, hvis dette Lovforslag gik igennem, de blive i det højeste siddende med deres gamle Skatter, det gjorde ogsaa, sagde han, de Tiende- ydere, der nu hjælpes gennem denne Lov. Hertil er for det første at bemærke, at de Tiendeydere, der ere Hartkornsbesiddere, faa ved de 2 andre Lovforslag, der sam- menkøbles med Tiendeloven, en betydelig Skattelettelse; alle Hartkornsbesiddere ville foruden den Fordel, de faa ved Tiende- loven, faa en betydelig Fordel gennem de andre Love, hvorimod vi andre, der ikke ere Hartkornsbesiddere, blive siddende med alle de gamle Skatter, med vore enorme Toldskatter. Dertil kommer ogsaa, hvad Ordføreren har antydnet, at disse Love ville gøre et saadant Skaar i Statskassens Ind- tægter, at der bliver mindre Udsigt til en Toldreform, end der hidtil har været. Alt- saa, man kan virkelig paavise, at vi paa en Maade blive tiendepligtige. Jeg vil hen- vise til, hvad en Meningsfælle af det ærede Medlem for Aarhus Amts 4de Valgkreds har udtalt; det ærede Medlem, der sidder ved Siden af ham i dette Øjeblik (Bernt- sen) er i denne Henseende ganske enig med mig, idet han i Foraaret 1894 kaldte det ærede Medlem for Køge en ny Sankt Knud, der vilde gøre os alle tiendepligtige, og særlig tog han By- og Landarbejdernes Interesse varmt i Forsvar mod Forslaget fra det ærede Medlem for Køge. Jeg be- klager for saa vidt, at den varme Kærlig- hed til de hidtil tiendefri Arbejdere ikke længere komme til Orde, men jeg haaber dog, at det ærede Medlem for Assens staa- r paa samme Standpunkt som i 1894. — Nej, det fuldstændig retfærdige vilde efter min Mening være, at Lovgivningsmagten afskaffer Tienden. Det vilde være fuldt